

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI
KAMIEŃ**

KAMIEŃ 2008

Spis treści

1. Wstęp

2. Ogólna charakterystyka miejscowości

3. Analiza zasobów miejscowości

a) środowisko przyrodnicze

b) środowisko kulturowe

c) dziedzictwo historyczne

d) gospodarka

e) obiekty i tereny

f) mieszkańcy

g) telefonizacja

h) wodociągi i kanalizacja

i) gazyfikacja

4. Analiza SWOT

5. Wizja rozwoju miejscowości Kamień

6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości

7. Odniesienie do dokumentów strategicznych Gminy Szemud

1. Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Stanowi on niezbędny załącznik do wniosków o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (m. in.: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2007-2013) inwestycji wpływających na rozwój wsi i wspierających społeczności lokalne.

Plan Odnowy Miejscowości Kamień zawiera charakterystykę wsi i jej zasobów, diagnozę aktualnej sytuacji, analizę SWOT, wizję rozwoju, cele oraz konieczne do wykonania zadania inwestycyjne. Dokument powstał przy udziale mieszkańców wsi, a jego zapisy zaakceptowane zostały na Zebraniu Wiejskim.

Zapisy Planu Odnowy Miejscowości Kamień są spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.

2. Ogólna charakterystyka miejscowości

Kamień położony jest w gminie Szemud w powiecie wejherowskim przy drodze Powiatowej Nr 1405G Szemud Dobrzewino (Karczemki). Sołectwo liczy 497 mieszkańców/stan na 31.12.2007r./.

Celem opracowania Planu Rozwoju Miejscowości Kamień jest sformułowanie strategii rozwoju sołectwa, a przedmiotem jest:

- > analiza zasobów sołectwa
- > analiza słabych i silnych stron oraz potencjalnych szans i zagrożeń, które mogą mieć wpływ na rozwój sołectwa i przyszłość jego mieszkańców
- > wizja rozwoju sołectwa
- > priorytety rozwojowe, cele i projekty

3. Analiza zasobów miejscowości Kamień

Analizę zasobów przeprowadzono na podstawie danych statystycznych oraz informacji zebranych przez mieszkańców podczas zebrania wiejskiego w dniu 2 marca 2005r, a także podczas wcześniejszych warsztatów z udziałem członków Rady Sołectkiej. W analizie zasobów uwzględniono:

- > środowisko przyrodnicze
- > środowisko kulturowe
- > dziedzictwo historyczne
- > gospodarkę
- > obiekty i tereny
- > mieszkańców

a) Środowisko przyrodnicze

Znaczną część sołectwa (ponad 40% obszaru) stanowią lasy, w tym głównie otuliny Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego; bezpośrednio w otoczeniu jezior również występują obszary zalesione. Dominują tutaj lasy mieszane i liściaste.

Przez teren sołectwa przepływa rzeka Gościcina (wypływa z jez. Otałyńskiego, a następnie przez jez. Wycztok kieruje się na północ odprowadzając swe wody do rzeki Redy i dalej do Zatoki Gdańskiej). Występuje tu sześć dużych jezior (największe to Wycztok (Wysoka) i Kamień) i sporo drobnych zbiorników wodnych. Charakterystyczne są również kompleksy mokradeł i bagien na terenie otuliny Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Urozmaicona rzeźba terenu, obfitość jezior i cieków, różnorodność utworów geologicznych i gleb wpływa na bogactwo zbiorowisk roślinnych. Podobnie jak flora tak i fauna zdeterminowana jest przez zróżnicowaną rzeźbę i sieć hydrograficzną i dodatkowo różnorodnością zbiorowisk roślinnych. Najciekawszymi zakątkami sołectwa są tereny otuliny TPK oraz obszary wokół jezior Kamień, Wycztok, Okuniewo i Brzeżonko, stanowiące zaplecze rekreacyjne i weekendowe dla mieszkańców Trójmiasta.

b) Środowisko kulturowe

Na terenie sołectwa znajdują się następujące obiekty o wartości zabytkowej historycznej:

- > budynek dawnej szkoły (obecnie świetlica wiejska) z początku XX wieku
- > murowana kapliczka z 1947 roku
- > chaty i zagrody gburskie z końca XIX wieku

c) Dziedzictwo historyczne

Pierwsze wzmianki o Kamieniu pochodzą z roku 1843. W metrykule dóbr rycerskich tego roku wieś Kamień pojawia się jako dobro rycerskie z kilkoma posiadłościami gburskim: Według informacji z 1869 roku do wsi należało 111 włók ziemi, a sołectwo zamieszkiwali 268 osób, wśród których zdecydowaną większość stanowili katolicy. We wsi istniała karczma która spłonęła w 1932 roku oraz szkoła, funkcjonująca do końca lat 90-tych ub. wieku, po której zachował się murowany z cegły budynek, gdzie mieści się obecnie świetlica wiejska Po 1918 roku Kamień należał do wójtostwa Szemud; przynależność administracyjną zachowała się do dziś pomimo kilku reform administracyjnych, w tym tej z okresu II wojny światowej. Okres okupacji niemieckiej we wsi był zbieżny z charakterystycznym dla całego regionu wysiedlenia i zsyłki oraz nieliczna, słaba i źle zorganizowana partyzantka kaszubska. Po wojnie po okresie zastoju nastąpił stopniowy rozwój wsi ukierunkowany na rolnictwo oraz wypoczynek. W latach 70-tych XX wieku zmiany strukturalne w charakterze miejscowości nabrały tempa. Nad okolicznymi jeziorami zaczęły powstawać ośrodki wypoczynkowe dla pracowników trójmiejskich zakładów. Oprócz tego nastąpił szybki rozwój budownictwa mieszkaniowego i lotniskowego, co w efekcie doprowadziło do stanu, w którym wieś Kamień jest obecnie najbardziej rozwiniętą pod kątem turystyki, wypoczynku i rekreacji wsią w gminie Szemud.

e) Obiekty i tereny

Znaczna, część obszaru sołectwa przeznaczona jest pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i rekreacyjne. Funkcję ośrodka kulturalnego pełni budynek po byłej szkole, w którym odbywają się najważniejsze imprezy oraz zebrania wiejskie i rady sołeckiej. W jej otoczeniu planuje się budowę ośrodka sportowo - rekreacyjnego, natomiast w kompleksie jezior modernizację pomostu oraz zagospodarowanie kąpieliska,

f) Mieszkańcy

Mieszkańcy aktywnie uczestniczą w życiu sołectwa, jednakże jedną z głównych bolączek jest kwestia integracji ludności miejscowej z napływową, która nierzadko stoi niejako na uboczu problemów nurtujących stałych mieszkańców sołectwa.

g)telefonizacja

Większość gospodarstw domowych posiada przyłącza telefoniczne. Łącza obsługiwane są przez centralę telefoniczną znajdującą się w Szemudzie

h)wodociągi i kanalizacja

Wieś zaopatrywana jest w wodę z gminnego wodociągu, z ujęcia w Szemudzie. Niestety wieś ta nie posiada kanalizacji gminnej. Mieszkańcy sołectwa Kamień korzystają z bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne, tzw. szamba, które w części są wywożone do pobliskich oczyszczalni, a w części na pola do rolniczego wykorzystania. Taki stan rzeczy wydaje się za niewłaściwy i należy w jak najszybszym okresie doprowadzić do uporządkowania gospodarki ściekowej.

i)gazyfikacja

Wieś Kamień nie posiada gazociągu wysokiego ciśnienia. Przewiduje się poprowadzenie przez teren gminy gazociągu wysokiego ciśnienia Ø 500 doprowadzającego gaz do Żarnowieckiej Elektrowni Gazowej i regionu nadmorskiego województwa. Obecnie przez teren gminy przechodzi gazociąg wysokiego ciśnienia Dn. 300 relacji Włocławek-Gdynia, jednakże na terenie naszej gminy brakuje stacji redukcyjnej i sieci średniego ciśnienia.

ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA KAMIEN

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecz.)				X
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)				X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				X
- osobliwości przyrodnicze			X	
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)				X
- podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
- gleby, kopaliny		X		
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki			X	
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu		X		
- święta, odpusty, pielgrzymki			X	
- tradycje, obrzędy, gwara		X		
- legendy, podania i fakty historyczne		X		
- ważne postaci historyczne			X	
- specyficzne nazwy			X	
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową				X
- działki pod domy letniskowe				X
- działki pod zakłady usługowe i przemysł			X	
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe		X		
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			
- place i miejsca publicznych spotkań	X			
- miejsca sportu i rekreacji	X			
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe			X	
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)				X
- ruch tranzytowy				X
- przyjezdni stali i sezonowi				X
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły	X			
- Dom kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP		X		
- KGW		X		
- Stowarzyszenia			X	

Jacy jesteśmy? - diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa

1. Co je wyróżnia?- atrakcyjne i korzystne położenie (bezpośrednie sąsiedztwo Trójmiasta oraz Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego);
2. Jakie pełni funkcje?- sołectwo o charakterze letniskowo - rekreacyjnym z dużym nasileniem osadnictwa mieszkaniowego (tzw. sypialnia Trójmiasta);
3. Kim są jego mieszkańcy?- rdzenni mieszkańcy (Kaszubi) i ludność napływowa problemem jest zintegrowanie ludności napływowej stałej z rdzennymi mieszkańcami sołectwa, rodzina tradycyjna;
4. Co daje utrzymanie?- rolnictwo (w tym agroturystyka), własna działalność gospodarcza; praca zawodowa, praca chałupnicza, emerytury i renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki opiekuńcze i pielęgnacyjne; nieopłacalność produkcji rolnej, wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej; sołectwo o najwyższym wskaźniku dochodów podatkowych w gminie; Rada Sołecka, nieformalny klub sportowy oraz udział mieszkańców w szemudzkich oddziałach OSP, KGW;
5. Jak jest zorganizowane?- zabudowa rozproszona z koncentracją wzdłuż dróg powiatowych oraz wokół jezior (zabudowa letniskowa i rekreacyjna);
6. Jaki jest jego wygląd?- zagrożenie bezpieczeństwa uczestników ruchu z uwagi na b. duże nasilenie ruchu wzdłuż głównych dróg, zwłaszcza w okresie letnim, zły stan nawierzchni dróg, brak chodników, słabo rozbudowane oświetlenie uliczne; niezbyt dobrze rozwinięta sieć komunikacji publicznej;
7. Jaki jest stan otoczenia i środowiska naturalnego?- tereny atrakcyjne turystycznie - bliskość TPK, uroczy krajobraz, przyjazny mikroklimat, w pobliżu znajduje się kilka dużych jezior z kąpieliskami i szereg mniejszych akwenów wodnych, przez sołectwo przepływa rzeka Gościcina, problemem są dzikie wysypiska oraz zagrożenie czystości wód powierzchniowych (brak oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją)
8. Jaki jest dostęp do opieki lekarskiej? punkt opieki zdrowotnej i apteka znajdują się w sąsiednim Szemudzie (oddalonym o 5 km);
9. Co proponuje dzieciom i młodzieży? doskwiera brak domu kultury z prawdziwego zdarzenia, świetlica w obecnym kształcie i stanie technicznym nie spełnia tych warunków;
10. Jakie obyczaje i tradycje pielęgnuje? kultywuje się tradycje kaszubskie; mieszkańcy działają przy szemudzkich organizacjach społecznych; ludność napływowa stopniowo włącza się w pielęgnację

4. Analiza SWOT

Na podstawie analizy zasobów opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne sołectwa jak i potencjalne szansę-zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i mieszkańców.

Analiza SWOT- podsumowanie sytuacji rozwojowej sołectwa

SILNE STRONY

korzystne położenie (bezpośrednie sąsiedztwo Trójmiasta i TPK) atrakcyjny turystycznie krajobraz (liczne jeziora, zbiorniki i cieki wodne, lasy, pagórki) rozwijająca się baza turystyczna rozwój budownictwa mieszkaniowego i rekreacyjnego
sołectwo w pełni zwodociągowane
sołectwo w pełni strefonizowane
aktywność społeczna mieszkańców

SŁABE STRONY

nieopłacalność produkcji rolnej
nieuporządkowana gospodarka odpadami stałymi
brak oczyszczalni ścieków i kanalizacji
zły stan nawierzchni dróg
niedostateczne oświetlenie ulic i osiedli
brak jakiegokolwiek punktu opieki zdrowotnej
brak głębszego zintegrowania rdzennych mieszkańców sołectwa z ludnością napływową

SZANSE

realne możliwości pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych
stopniowa integracja ludności napływowej z miejscową

ZAGROŻENIA

pogłębienie fatalnego stanu głównych dróg - zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu (brak chodników, nadmierny ruch samochodowy) utrata korzystnego wizerunku sołectwa na zewnątrz
wskutek wzrostu stanu zanieczyszczenia środowiska naturalnego

5. Wizja rozwoju miejscowości Kamień

Wizja stanu docelowego powstała w wyniku dyskusji mieszkańców, a następnie dogłębnej analizy przez Radę Sołecką. Wizję tą sformułowano następująco:

Kamień - centrum turystyki i rekreacji w Gminie Szemud

Wizja stanu docelowego - jakie ma być nasze sołectwo za 10 lat?

1. Co ma je wyróżniać?

sołectwo bardzo dobrze rozwinięte pod względem turystycznym z silnie rozbudowanym zapleczem rekreacyjnym i dostępnymi wszystkimi mediami, przyjazne estetyczne i bezpieczne dla mieszkańców i turystów

2. Jakie ma pełnić funkcje?

sołectwo z pełną infrastrukturą, z rozwiniętą siecią Usługowo- gastronomiczną z ukierunkowaniem na turystów;
rozwinięta sieć komunikacji publicznej w kierunku Trójmiasta, Wejherowa i Kartuz, dobra jakość dróg; zapewnione bezpieczeństwo na drodze; społeczność obywatelska odpowiedzialna

3. Kim mają być jego mieszkańcy ?

za swoje sołectwo, podnosząca poziom swego wykształcenia tolerancyjna, otwarta na ludność napływową;

4. Co ma dać utrzymanie?

-mieszkańcy mają pracę w miejscu zamieszkania poprzez zatrudnienie oraz własną działalność gospodarczą; dochody zapewniają mieszkańcom godziwy poziom życia, zaspokajając, obok potrzeb fizjologicznych, również potrzeby wyższego rzędu;

5. W jaki sposób ma być zorganizowane ?

bardzo dobrze rozwinięta sieć organizacyjna - wielość organizacji współpracujących ze sobą i nawzajem się uzupełniających - koordynacja ze strony Rady Sołectkiej; mieszkańcy samodzielnie podejmują oddolne inicjatywy na rzecz sołectwa;

6. Jak ma wyglądać?

sołectwo o wysokim poziomie estetyki, mieszkańcy, zwłaszcza dzieci, mają poczucie bezpieczeństwa na drodze; zwiększenie bezpieczeństwa pieszych nie koliduje płynnością ruchu pojazdów;

7. Jaki ma być stan otoczenia i środowiska naturalnego?

sołectwo o korzystnym stanie środowiska naturalnego, przyciągająca uwagę turystów i inwestorów; mieszkańcy oraz ludność napływowa i turyści są

8. Jaki ma być dostęp do opieki lekarskiej oraz co będzie proponować dzieciom i młodzieży?

świadomości konieczności dbania o własne środowisko naturalne i otoczenie;
na terenie sołectwa istnieje punkt opieki zdrowotnej, w którym dostępne są podstawowe świadczenia lekarskie oraz istnieje możliwość nabycia podstawowych leków;
na terenie sołectwa istnieje kompleks zapewniający prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży, z funkcją sportowo - rekreacyjną; organizuje się festyny i imprezy kulturalno - sportowe, zapewniające aktywne spędzanie wolnego czasu.;

1 9. Jak będą pielęgnowane obyczaje i tradycje?

mieszkańcy są świadomi swych korzeni kulturowych i aktywnie wraz z ludnością napływową uczestniczą w życiu społeczno — kulturalnym;

6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości

Arkusze Planowania zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych. Poszczególne projekty zgodne są z ustaloną wizją rozwoju Kamienia.

- 1. budowa placów i parkingów w okolicach kąpielisk**
termin realizacji: 2010
koszt inwestycji: 100 tys. zł
źródła finansowania: środki sołeckie, środki z funduszy unijnych, środki z funduszy krajowych
- 2. budowa ośrodka informacyjno- turystycznego**
termin realizacji: 2011
koszt inwestycji: 400 tys. zł
źródła finansowania: środki sołeckie, środki z funduszy unijnych, środki z funduszy krajowych
- 3. modernizacja oraz wyposażenie świetlicy wiejskiej na cele kulturalno-rekreacyjne**
termin realizacji: 2012
koszt inwestycji: 500 tys. zł
źródła finansowania: środki sołeckie, środki z funduszy unijnych, środki z funduszy krajowych
- 4. wykonanie alejek spacerowych wzdłuż jezior i kąpielisk, ustawienie stylowych ławek i ozdobnego oświetlenia, zagospodarowanie terenu poprzez posadzenie ozdobnych krzewów**
termin realizacji: 2013
koszt inwestycji: 250 tys. zł
źródła finansowania: środki sołeckie, środki z funduszy unijnych, środki z funduszy krajowych
- 5. oznakowanie szlaków turystycznych rowerowych, pieszych i konnych mieszczących się na terenie wsi Kamień**
termin realizacji: 2014
koszt inwestycji: 75 tys. zł
źródła finansowania: środki sołeckie, środki z funduszy unijnych, środki z funduszy krajowych
- 6. założenie strony internetowej wsi Kamień oraz wydanie folderów i map reklamujących wieś**
termin realizacji: 2014
koszt inwestycji: 50 tys. zł.
źródła finansowania: środki sołeckie, środki z funduszy unijnych, środki z funduszy krajowych
- 7. organizowanie okolicznościowych spotkań, festynów oraz innych imprez rekreacyjnych**
termin realizacji: 2010- 2015
koszt inwestycji: 30 tys. zł
źródła finansowania: środki sołeckie, środki z funduszy unijnych, środki z funduszy krajowych

7. Odniesienie do dokumentów strategicznych Gminy Szemud

Plan określa kierunki rozwoju miejscowości oraz wyznacza konkretne projekty do realizacji. Plan Odnowy Miejscowości Kamień na lata 2008-2015 jest spójny z:

- **Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**
  - oś 3- Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej (Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej; Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej; odnowa i rozwój wsi)
  - oś 4 Leader- realizuje cele osi 3 dla tych projektów, które nie zakwalifikowały się do wsparcia w ramach tej osi.
- **Strategią zrównoważonego rozwoju gminy Szemud do 2015 roku-** przyjęta przez Radę Gminy Szemud Uchwałą Nr XXIII/197/00 z dnia 29.09.2000r.
(Obszar “Baza materialna dla usług turystycznych”: rozwój bazy turystycznej; Obszar “Zrównoważony rozwój gminy odtwarzający zasoby naturalne”: poprawa estetyki wsi, domostw wraz z otoczeniem),
- **Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego** – przyjętą przez Sejmik Woj. Pomorskiego Uchwałą Nr 587/XXXV/05 z dnia 18.07.2005 r.:
  - priorytet rozwoju II – spójność (Cel 2.3. – ograniczenie patologii społecznych, m.in. poprzez inicjowanie i wpieranie programów profilaktycznych, Cel 2.4 – wspieranie działań służących umacnianiu różnorodności i tożsamości regionalnej, utrwalanie dziedzictwa Kaszub (...), pielęgnacja i rozwój języka kaszubskiego i lokalnych dialektów, Cel 4.2 spieranie kompleksowej odnowy wsi pomorskiej,
  - priorytet rozwoju III – dostępność (Cel 1.2. – poprawa jakości powiązań pomiędzy obszarami peryferyjnymi a obszarem metropolitalnym, Cel 2.6. - wsparcie i stopniowe przekształcanie słabych strukturalnie obszarów wiejskich, Cel 4.1. - tworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych warunków życia).

Nasze projekty służyć będą nie tylko wszystkim mieszkańcom sołectwa, ale również turystom, licznie odwiedzającym naszą miejscowość, zwłaszcza w okresie letnim. Realizacja projektu przyczyni się do zaspokojenia potrzeb kulturalno – rekreacyjnych. Ponadto realizacja zadań pozytywnie wpłynie na poprawę estetyki wsi. Wzrost liczby turystów pociągnie za sobą dalszy rozwój usług turystycznych i agroturystycznych, potwierdzając tym samym ponadlokalny charakter naszych projektów.